

Finanssipolitiikan linja kuluvalle hallituskaudella

Niku Määttänen, Helsingin yliopisto ja talouspolitiikan
arviointineuvosto

Talousneuvosto 22.8.2024

Arviointineuvoston arvio hallitusohjelmasta ja 2024 talousarviosta tammikuussa 2024

Tavoite velkasuhteen vakauttamisesta hallituskauden loppuun mennessä vastuullinen ja normaalitilanteessa mittakaavaltaan järkevä.

Sopeutuksen ajoitus ok - suhdannetilanne ei edellytä lykkäämistä.

Työllisyys- ja tuottavuustoimien suuri osuus koko sopeutuksesta heikentää ohjelman uskottavuutta.

- ▶ Esim. työllisyyttä koskevat vaikutusarviot koskevat “pitkän aikavälin” vaikutuksia ja kehitys riippuu paljon suhdanteesta.

Linjaus, jonka mukaan hallitus ei omilla päätöksillään nosta kokonaisveroastetta, luo turhaa epävarmuutta.

- ▶ Kokonaisveroaste voi muuttua hallituksen päätöksistä riippumatta.

Arviointineuvoston arvio kehysriihen jälkeen

Kehysriihen myötä hallituksen julkisen talouden vakauttamista koskevat tavoitteet paljon uskottavammalla pohjalla.

- ▶ Osin kyse myös joustavammasta suhtautumisesta verotukseen.

Sopeutustoimien ajoitus suhdannepolitiikan kannalta edelleen kohtuullinen.

- ▶ 6+3 miljardin sopeutustoimet eivät vähennä kokonaiskysyntää läheskään yhtä paljon.
- ▶ Työttömyysvakuutusmaksun alentaminen kasvatti kokonaiskysyntää. Investointiohjelma vaikuttanee jatkossa samaan suuntaan.
- ▶ BKT:n lievä supistuminen ei meillä (valitettavasti!) tarkoita suurta resurssien vajaakäyttöä.

Tilanne nyt

Suhdannekehitys odotettua heikompaa.

Hyvinvointialueiden menot odotettua suuremmat.

Julkisen velan reaalikorko ennakoitua suurempi?

Ideaali (?) finanssipolitiikka 2025:

- ▶ Vältetään lisätoimia, jotka leikkaisivat kokonaiskysyntää välittömästi.
- ▶ Lisää päätöksiä toimista, jotka silti vahvistavat julkista taloutta pidemmän päälle. Eläkeuudistus tässä tärkeä mahdollisuus.

Tätä taustaa vasten 2025 budjettiehdotus vaikuttaa minusta finanssipolitiikan (ison) linjan osalta järkevältä.

Velkasuhdetta koskevan tavoitteen uudelleenarviointi?